

## Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2025-2026 taloussuunnitelma

KHALL 21.11.2023 § 217

1070/02.02.00/2023

Talousjohtaja

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan kunnanvaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin vastuut ja velvoitteet.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä kunnanvaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiselle turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarvio ja -suunnitelma koostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmasta sekä investointi- ja rahoitusosasta. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman laatiminen on perustunut voimassa oleviin kuntastrategiaan, elinvoimaohjelmaan, laajaan hyvinvointikertomukseen sekä talouden tasapainottamisohjelmaan. Kunnan tekemät omaisuusjärjestelyiden vaikutukset näkyvät merkittävänä sijoitusomaisuutena, tulevina investointeina sekä vahvana taseena. Kunnan peruspalvelut turvataan, tulevaisuuteen investoidaan ja investoinneilla pidetään laajasti alueen elinvoimaa yllä.

Toimintatuottoja arvioidaan kertyvän vuonna 2024 yhteensä 13,8 milj. euroa. Toimintakulujen arvioidaan olevan talousarviovuonna 2024 yhteensä -49,9 milj. euroa. Henkilöstökulut ovat suurin kuluerä 29,3 miljoonaa euroa. Kunta-alan nykyiset virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 30.4.2025 saakka. Sopimuksen piirissä ovat kaikki kuntien ja kuntayhtymien palkansaajat. Laskennallisia palkankorotuksia on tehty vuoden 2023 talousarvioon 3,0 % (868 tuhatta euroa) ja suunnitelmavuosille 2024–2025 1,0 %. Rahoitustuotoissa ja -kuluissa on huomioitu arvio Loisteelta saatavista osingoista, sijoitusvarallisuuden tuloutuksista sekä kunnan tämänhetkisen lainakannan korkokulut ja johdannaissovimusten rahoituskulut.

Kunnan investointimenot tulevat olemaan talousarviovuonna 2024 edelleen huomattavan suuret. Merkittäviä, vuonna 2024 edistettäviä ja toteutettavia elinvoimakokonaisuuksia ovat uusi yläaste, lukion saneeraus ja uusi kirjasto. Investointien tarkoituksena on vahvistaa kunnan peruspalveluja sekä alueen kokonaisvaltaista elinvoimaa. Kunnan tulopohja rakentuu pääsääntöisesti

verotuloista ja valtionosuuksista. Kunta ei pysty rahoittamaan kaikkia investointeja omalla tulorahoituksellaan, vaan osa rahoituksesta tapahtuu velkarahoituksella ja sijoitustoiminnan tuotoilla.

Kunnan taloutta tarkastellessa korostetaan kuntakonsernin näkökulmaa kuntalain mukaisesti. Sotkamon kuntakonsernin rakenne on vuoden 2024 talousarviota laadittaessa muuttunut edellisvuodesta. Kainuun Sote Kuntayhtymä ei ole enää mukana kuntakonsernissa. Lämpöliiketoimintaan on perustettu kunnan omistama energiayhtiö Sotkan Voima Oy ja kiinteistöjen hallintaan on perustettu Kiinteistö Oy Sotkanpesä.

Kuntakonsernin rakenteeseen on tulossa vuoden 2024 aikana seuraavat muutokset: Sotkamo-Vuokatti Jäähalli Oy ja Vuokatin Lumilautatunneli Oy ajetaan alas. Kuntakonsernin rakenteen tarkoituksenmukaisuutta tarkastellaan vuoden 2024 aikana myös muilta osin.

Vuoden 2024 talousarvion keskeiset luvut ovat:

#### ***Tuloslaskelma***

Toimintatuotot	13 814 891 €
Toimintakulut	-49 922 920 €
Toimintakate	-36 108 029 €
Verotulot	24 763 980 €
Valtionosuudet	6 954 854 €
Rahoitustuotot ja -kulut	4 852 320 €
Vuosikate	463 125 €
Poistot	-4 112 464 €
Tilikauden alijäämä	-3 649 339 €

#### ***Rahoituslaskelma***

Investointimenot (brutto)	-38 712 965 €
Tulot investointeihin	2 454 475 €
Myyntivoitot (brutto)	920 000 €
Investointimenot (netto)	-36 258 490 €
Antolainasaamisten muutos	-3 000 000 €
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000 000 €
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 459 804 €
Pitkäaikaisten lainojen muutos	14 540 196 €

Vuonna 2024 tilikauden tuloksen arvioidaan olevan -3,6 miljoonaa euroa alijäämäinen, vuonna 2025 864 tuhatta euroa euroa ylijäämäinen ja vuonna 2026 1,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Vuoden 2024 investoinnit ovat bruttomääräisesti yht. 38,7 milj. euroa, vuonna 2025 yht. 10,6 milj. euroa ja vuonna 2026 yht. 10 milj. euroa.

Uutta pitkäaikaista lainaa suunnitellaan otettavaksi vuonna 2024 yhteensä 20 milj. euroa, vuonna 2025 yhteensä 5 milj. euroa ja vuonna 2026 yhteensä 5 milj. euroa. Kunnan kokonaislainamäärän arvellaan olevan vuonna 2024 yht. 58,2 milj. euroa.

Kokouksessa esitellään talousarvion valmistelun tilanne toimialueittain sekä ehdotus investoinneiksi taloussuunnitelmakautena vuodet 2024 – 2026.

Kunnanhallituksen jäsenille on toimitettu talousarviokirjan 2024 luonnos (versio 16.11.2023) oheismateriaalina sähköiseen kokoukseen.

Lisätietoja asiasta antaa talousjohtaja Piia Törhönen-Sirviö,  
puh 040 674 0269 tai sähköpostitse piia.torhonen-sirvio@sotkamo.fi

Kunnanjohtaja  
Ehdotus

Kunnanhallitus merkitsee tiedokseen vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025-2026 taloussuunnitelman valmistelun tilanteen ja jatkaa talousarvion käsittelyä seuraavassa kunnanhallituksen kokouksessa 4.12.2023.

Kunnanhallitus  
Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan ehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että puheenjohtaja keskeytti kokouksen lounastauon ajaksi klo 12.04 - 13.00.

Merkittiin pöytäkirjaan, että talousjohtaja Piia Törhönen-Sirviö, hallinto- ja henkilöstöjohtaja Riikka Boren, tekninen johtaja Harri Helenius ja sivistysjohtaja Merja Ojalampi toimivat asiantuntijoina tämän asian käsittelyn aikana.

---